

Czwartek, 18 grudnia 2014 r.

P8_TA(2014)0107

Mauretania, w szczególności sprawa Birama Dah Abeida**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie Mauretanii, zwłaszcza przypadku Birama Dah Abeida (2014/2999(RSP))**

(2016/C 294/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Mauretanii, w tym rezolucję z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie sytuacji w regionie Sahelu pod względem praw człowieka i bezpieczeństwa ⁽¹⁾ i z dnia 22 października 2013 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w regionie Sahelu ⁽²⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie realizacji strategii UE na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju w regionie Sahelu,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 czerwca 2014 r. dotyczące wyborów prezydenckich w Islamskiej Republice Mauretańskiej,
 - uwzględniając art. 1 konstytucji mauretańskiej, który „gwarantuje równość wobec prawa wszystkim obywatelom niezależnie od ich pochodzenia, rasy, płci i sytuacji socjalnej”,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów (ratyfikowaną przez Mauretanię w 1986 r.), gdzie w art. 5 jednoznacznie zakazano niewolnictwa, a także fakt, że Mauretania przystąpiła do międzynarodowych instrumentów zakazujących współczesnych form niewolnictwa, mianowicie do konwencji w sprawie niewolnictwa z 1926 r. i jej protokołu zmieniającego, a także do uzupełniającej konwencji w sprawie zniesienia niewolnictwa, handlu niewolnikami oraz instytucji i praktyk zbliżonych do niewolnictwa z 1956 r.,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu),
 - uwzględniając uwagi podsumowujące na temat Mauretanii przedstawione w dniu 24 lipca 2014 r. przez Komitet ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet,
 - uwzględniając konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 105 dotyczącą zniesienia pracy przymusowej,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Biram Dah Abeid, syn wyzwolonych niewolników, prowadzi kampanię na rzecz zniesienia niewolnictwa; mając na uwadze, że w 2008 r. założył on organizację Inicjatywa na rzecz Odrodzenia Ruchu Abolicjonistycznego (*Initiative pour la Résurgence du Mouvement Abolitionniste*); mając na uwadze, że organizacja ta chce zwrócić uwagę na problem niewolnictwa i przyczynić się do wszczęcia postępowań sądowych w konkretnych sprawach; mając na uwadze, że w 2013 r. Biram Dah Abeid otrzymał Nagrodę Praw Człowieka ONZ;
- B. mając na uwadze, że w dniu 11 listopada 2014 r. Biram Dah Abeid, czołowy mauretański działacz walczący o zniesienie niewolnictwa i założyciel Inicjatywy na rzecz Odrodzenia Ruchu Abolicjonistycznego, został aresztowany po pokojowym marszu, w czasie którego protestowano przeciwko niewolnictwu; mając na uwadze, że Biramowi Dah Abeidowi postawiono zarzuty nawoływania do demonstracji i udziału w niej, a także przynależności do nielegalnej organizacji, a także mając na uwadze, że według niektórych doniesień grozi mu wyrok śmierci; mając na uwadze, że mauretański kodeks karny nadal przewiduje karę śmierci, wykonywaną nie tylko w przypadku najpoważniejszych zbrodni, na podstawie wyroków wydanych w oparciu o zeznania wymuszone torturami;

⁽¹⁾ Dz.U. C 322 E z 15.11.2013, s. 94.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0431.

Czwartek, 18 grudnia 2014 r.

- C. mając na uwadze, że zatrzymano i uwięziono również innych działaczy walczących o zniesienie niewolnictwa, w wyniku czego liczba przetrzymywanych działaczy Inicjatywy na rzecz Odrodzenia Ruchu Abolicjonistycznego wzrosła do 17; mając na uwadze, że podczas aresztowań mauretańska żandarmeria rzekomo nadużyła siły, w tym bijąc zatrzymanych pałkami, włócząc ich po ziemi i stosując upokarzające praktyki, m.in. zmuszanie zatrzymanych, by rozebrali się do naga; mając na uwadze doniesienia, jakoby strażnicy więzienni próbowali również siłą zmusić część działaczy do podpisania zeznań;
- D. mając na uwadze, że Biram Dah Abeid zajął drugą pozycję w wyborach prezydenckich, które odbyły się w Mauretanii w 2014 r.; mając na uwadze, że jako osoba powszechnie znana stał się dla władz Mauretanii głównym celem ataków; mając na uwadze, że aresztowanie Birama Dah Abeida i jego towarzyszy to akt represji wobec opozycji politycznej i społeczeństwa obywatelskiego;
- E. mając na uwadze, że chociaż w Mauretanii niewolnictwo oficjalnie zniesiono w 1981 r., a w 2007 r. posiadanie niewolników uznano za przestępstwo, to praktyka ta utrzymuje się w tym kraju; mając na uwadze, że według sprawozdania dotyczącego niewolnictwa na świecie w 2014 r. (Global Slavery Index) w Mauretanii zjawisko to jest najbardziej rozpowszechnione i najwyższy odsetek mieszkańców (nawet 4 %) to niewolnicy; mając na uwadze, że według niektórych danych liczba niewolników sięga aż 20 % ludności; mając na uwadze, że przyjęta niedawno ustawa w sprawie niewolnictwa nie obejmuje wszystkich form tego zjawiska występujących w Mauretanii, gdyż nie uwzględniono w niej np. wszelkiego rodzaju poddaństwa;
- F. mając na uwadze, że niewolnictwo w Mauretanii jest wyraźnie związane z pochodzeniem rasowym, gdyż niewolnicy w przeważającej większości wywodzą się ze wspólnoty (czarnoskórych) Haratynów, którzy stanowią 40 % do 60 % mieszkańców tego kraju, a także z innych społeczności, jak stwierdza specjalny sprawozdawca ds. współczesnych form niewolnictwa; mając na uwadze, że Haratynom, nawet niebędącym niewolnikami, często odmawia się dostępu do bardziej prestiżowych miejsc pracy i ważnych funkcji w życiu publicznym;
- G. mając na uwadze, że niewolnictwo jest często dziedziczne i nierzadko uważa się, iż dzieci niewolnic stają się na całe życie własnością rodziny pana; mając na uwadze, że niewolnice powszechnie padają ofiarami przemocy seksualnej; mając na uwadze, że większości niewolników odmawia się formalnego kształcenia i uczy się ich, że ich przeznaczeniem jest należeć do panów, co utrwała zjawisko tzw. niewolnictwa psychologicznego; mając na uwadze, że niewolnice muszą uzyskać zgodę pana na zawarcie małżeństwa; mając na uwadze, że wielu niewolników rodzi się w wyniku gwałtu; mając na uwadze, że nawet wyzwoleni niewolnicy mają niewielkie szanse na znalezienie dobrej pracy;
- H. mając na uwadze, że Mauretania ratyfikowała takie akty prawne, jak Powszechna deklaracja praw człowieka i Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, a także umowę z Kotonu zawartą między krajami AKP a UE;
1. zdecydowanie potępia aresztowanie i przetrzymywanie działacza walczącego o zniesienie niewolnictwa Birama Dah Abeida i jego towarzyszy oraz wzywa do ich natychmiastowego uwolnienia; wyraża zaniepokojenie z powodu doniesień o stosowaniu przemocy wobec niektórych działaczy i apeluje do władz Mauretanii, by pociągnęły do odpowiedzialności funkcjonariuszy, którzy dopuścili się nadużyć i brali udział w torturowaniu więźniów;
 2. wzywa rząd Mauretanii, by położył kres przemocy przeciwko cywilom uczestniczącym w pokojowych protestach publicznych i medialnych kampaniach poparcia dla Birama Dah Abeida, by zaprzestał represjonowania społeczeństwa obywatelskiego i opozycji politycznej oraz by umożliwił działaczom walczącym o zniesienie niewolnictwa kontynuowanie ich pokojowych działań bez obawy, że będą nękani lub zastraszeni; apeluje do władz Mauretanii, by umożliwiły korzystanie z wolności słowa i zgromadzeń zgodnie z konwencjami międzynarodowymi i mauretańskim prawem krajowym;
 3. zdecydowanie potępia wszelkie formy niewolnictwa, a szczególnie będące przedmiotem doniesień powszechne występowanie niewolnictwa w Mauretanii oraz stosowanie w tym kraju praktyk związanych z niewolnictwem i handel ludźmi; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że mauretański rząd uznał posiadanie niewolników za przestępstwo, fakt istnienia specjalnego sądu ds. niewolnictwa oraz zapowiedziane przez rząd w marcu 2014 r. wprowadzenie planu działań na rzecz zniesienia niewolnictwa;

Czwartek, 18 grudnia 2014 r.

4. zauważa z ubolewaniem, że tylko w jednym przypadku dotyczącym niewolnictwa sprawców postawiono przed sądem; wzywa rząd Mauretanii, by położył kres wszelkim formom niewolnictwa oraz wprowadził przepisy zakazujące posiadania niewolników i mające na celu zmianę lub uchylenie dyskryminujących aktów prawnych, w tym dyskryminujących przepisów kodeksu karnego, a także przepisów dotyczących statusu osobowego i obywatelstwa; podkreśla, że należy przeprowadzić dochodzenia w sprawie doniesień o niewolnictwie i podobnych praktykach, a winnych rzeczywiście pociągnąć do odpowiedzialności;
 5. wzywa władze Mauretanii, by na wszystkich szczeblach społecznych prowadziły kampanie uczulające na określone postawy i przekonania dotyczące niewolnictwa; zdecydowanie zachęca władze Mauretanii, by przyczyniły się do zmiany postaw społecznych w odniesieniu do pochodzenia rasowego i niewolnictwa, zwłaszcza jeśli chodzi o wspólnotę Haratynów; podkreśla, że dyskryminację ze względu na pochodzenie etniczne, zwłaszcza w dziedzinie edukacji i zatrudnienia, należy uznać za bezprawną; apeluje również do władz Mauretanii, by całkowicie zlikwidowały kastowy system niewolnictwa, zwłaszcza w przypadku kobiet wykonujących prace domowe;
 6. apeluje o utworzenie powszechnego systemu edukacji formalnej, by obecni i dawni niewolnicy oraz ich dzieci mogli zdobywać wiedzę i uzyskiwać kwalifikacje potrzebne do znalezienia dobrej pracy; zaznacza, że wszyscy obywatele Mauretanii powinni mieć prawo do posiadania ziemi, zwłaszcza jeśli mieszkają na niej i uprawiają ją od pokoleń, a także podkreśla, że Biram Dah Abeid i mauretańska Inicjatywa na rzecz Odrodzenia Ruchu Abolicjonistycznego proponuje wprowadzenie takiego prawa jako podstawowego środka, który umożliwi przerwanie błędnego koła niewolnictwa; w związku z tym zachęca rząd Mauretanii do ratyfikowania konwencji MOP nr 169, w której uznano różne formy użytkowania gruntów przez ludy tubylcze;
 7. podkreśla znaczenie owocnych stosunków między UE a Mauretanią, mających sprzyjać demokracji, stabilności i rozwojowi kraju; zaznacza, że Mauretania to ważny partner w unijnej strategii bezpieczeństwa i rozwoju w regionie Sahelu;
 8. apeluje do wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych i państw członkowskich, by zdwoiły starania na rzecz rozwiązania problemu niewolnictwa w Mauretanii, zwłaszcza przez zapewnienie jasnej i realistycznej polityki spraw zagranicznych i praw człowieka, zgodnej ze strategicznymi ramami UE na rzecz praw człowieka i demokracji, oraz przez podkreślanie aspektu praw człowieka jako elementu strategii UE na rzecz Sahelu i dialogu z rządem Mauretanii, w tym w formalnych umowach dwustronnych;
 9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Radzie Komisji, państwom członkowskim, władzom Mauretanii, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Radzie Praw Człowieka ONZ, Wspólnocie Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej, Lidze Państw Arabskich i Unii Afrykańskiej.
-